

KLINISKE GRUPPEMUSIKTERAPIFÆRDIGHEDER 1 (KGMF)
(Clinical Group Music Therapy Skills)
5 ECTS

SEMESTER: 5. semester

STUDIEORDNING FOR BACHELORUDDANNELSEN I MUSIKTERAPI, 2024

<https://studieordninger.aau.dk/2026/56/6591>

§18: UDDANNELSESOVERSIGT

Kliniske Gruppemusikterapifærdigheder 1 –

<https://moduler.aau.dk/course/2026-2027/BAMTP202015?lang=da-DK>

UNDERVISER: Niels Hannibal

VEJLEDENDE OMFANG

Introduktion á 2 timer

Lektioner med øve-session á 3 timer gange

Vejledning á 1 time pr studenter-terapeut par.

MODULETS INDHOLD OG OPBYGNING

Som det fremgår af studieordningen, skal modulet give den studerende et bredt kendskab til klinisk anvendelse af musikterapi med grupper. Derfor er undervisningen opbygget på en måde, så det giver de studerende erfaring med at tilrettelægge, gennemføre og analysere terapisesioner. De studerende varetager således på skift rollen som terapeut, klient og observatør, ligesom sessionerne bliver optaget på video. I løbet af modulet udforskes et bredt udsnit af kliniske målgrupper; klienter med somatiske problematikker, klienter med betydelige funktionsnedsættelser og klienter med psykiatriske problemstillinger. Der undervises i musikterapeutiske metoder og teknikker, og der undervises i forståelse og formulering af klienters patologi og generelle og specifikke behov. De studerende arbejder som terapeuter i par med en gruppe af klienter rollespillet af studerende.

UNDERVISNINGENS FORM

De studerende gennemfører efter tur en session, og der arbejdes med nedenstående klientgrupper. De studerende vælger sammen med underviserne, hvilke klientgrupper de kan arbejde med i par.

Klientgrupperne kan omfatte mennesker med:

- Børnehavegruppe (Børn-verbale)
- Demenssygdom, herunder Alzheimers (Voksne-nonverbale)
- Moderat funktionsnedsættelse (børn), herunder:
- Autisme Spektrum Forstyrrelser (børn) (Nonverbale)
- Depression (Voksne-verbale)
- Angst (Voksne-verbale)
- Psyko-sociale problemstillinger (Voksne-verbale)

Det er ikke givet, at alle nævnte klientgrupper, nås i løbet af modulet.

Undervisningen gennemføres efter følgende protokol:

Forberedelse og vejledning (sendes til vejleder forud for vejledning)

- Studenterterapeuterne beskriver klientgruppen
- Studenterterapeuterne beskriver de individuelle klienters udfordringer, ressourcer og behov og mål for sessionen.
- Studenterterapeuterne planlægger sessionens form og indhold inkl. instruktioner og forholdemåde.
- Studenterterapeuterne mødes med underviser til vejledning.
- Forud for vejledning sendes materiale til vejleder til aftalt tidspunkt, og her kan den studerende med fordel benytte sig af forberedelseskabelon, hvor alle punkter er listet.

Terapisession

- De studerende foretager en øvelsestherapisession, der varer mellem 30 og 45 minutter.
- Sessionen videooptages til de studerendes egen brug. Optagelsen slettes efter endt semester

Feedback (faciliteres af underviser)

- Studenterklienterne giver feedback
- Studenterterapeuterne giver feedback
- Observatørerne giver feedback
- Underviser giver feedback gennem hele processen og i forbindelse med afslutningen
- Diskussion, evt. videoanalyse og generel feedback

Øvelser

Hvis det er relevant ift. den enkelte session, kan der efterfølgende laves en øvelse med teknikker, som blev brugt i sessionen, eller teknikker, som kunne bruges i fremtidige sessioner. Litteraturen til kurset i Musikterapi og - forskning 1, og 2 er ligeledes relevant i denne sammenhæng.

Opfølgning

De studerende opfordres til som en del af porteføljearbejdet skriftlig at reflektere over deres session herunder følgende spørgsmål:

- Hvad har jeg lært omkring klientgruppen?
- Hvad har jeg lært omkring planlægning af sessionen?
- Hvad har jeg lært omkring mine egne verbale interventioner?
- Hvad har jeg lært omkring mine egne musikalske interventioner?
- Hvad har jeg lært omkring min fornemmelse for tid?
- Hvad har jeg lært omkring mit tempo ift. målgruppen?
- Hvad har jeg lært omkring min evne til at tilpasse mig nuet/være fleksibel?
- Hvad har jeg lært omkring min lederrolle?
- (Hvad har jeg lært omkring samarbejde med en anden gruppeleder?)
- Hvad har jeg lært om min evne til at huske og reflektere efter sessionen?

PRØVENS FORM OG INDHOLD

Da modulet er et afløsningsfag, kan prøven afløses ved tilfredsstillende aktiv deltagelse i kursusundervisningen, hvilket indebærer min. 80 % tilstedeværelse samt løsning af samtlige opgaver, som stilles i løbet af kurset.

Der er 9 studerende på holdet hvilket betyder at vi skal mødes 5 gange. Det vil sige, at én studerende får mulighed for at prøve to gange. I forhold til afløsning, skal man være til stede fire gange for at få afløsning.

Hvis en studerende ikke får afløsning og skal til eksamen, får vedkommende brug for hjælp fra en medstuderende, men det understreges at den medstuderendes deltagelse ikke en del af eksaminandens bedømmelse. Prøven foregår ved, at den studerende ud fra et givet klientoplæg arrangerer, leder og analyserer musikalske og terapeutiske gruppeaktiviteter med hjælp fra en frivillig medstuderende (co-terapeut) i selve sessionen til eksamen. De øvrige studerende på holdet medvirker som aktører i rollespil.

Senest 7 dage før prøven skal den studerende aflevere en skriftlig redegørelse på max. 3 normalsider til Studiesekretæren (som sender dem til eksaminator og censor). De skal indeholde følgende:

1. En kort beskrivelse af, hvad den studerende opfatter som klienternes behov. Der angives et til to individuelle terapeutiske behov for hver klient og et til to terapeutiske behov for gruppen som helhed.
2. Information om prøvesessionens struktur. I dette afsnit beskrives hvilket musikalsk materiale og hvilken musikalsk struktur der anvendes, samt begrundelse for disse valg.

Ved prøven gennemfører den studerende en session på 25 minutter med de fire givne (studenter-)klienter og med en frivillig co-terapeut. Derefter forbereder den studerende sin feedback (5 minutter), hvorefter der er afsat 15 minutter til diskussion med censor og eksaminator af den gennemførte session og af den studerendes forståelse af klienternes

behov samt deres musikalske respons i musikterapisessionen. Censor og eksaminator voterer (5 minutter) og formidler derefter deres evaluering til de studerende (10 minutter).

Bedømmelseskriterier

Det forventes ved denne prøve, at den studerende sammenkæder deres teoretiske forståelse, kliniske forståelse, terapeutiske kunnen og musikalske færdigheder. Det forventes ikke, at den studerende forbereder og gennemfører en 'perfekt' terapisesession. Det primære formål er, at de studerende kan demonstrere, at de kan observere, opleve, reflektere over og rapportere hvad der skete i sessionen – godt som dårligt.

I sessionen kan "studer-klienter" opbyde ganske vanskelige problemer. Det betyder, at de aktiviteter eller terapeutiske tilgange, som studenterterapeuterne planlægger, måske ikke fungerer eller bliver mødt med modstand eller manglende forståelse og respons fra "klienterne". Dette betragtes ikke som fejl, men studenterterapeuten skal nødvendigvis være i stand til at se og forstå det skete (så vidt muligt fra "klienternes" perspektiv).

Den studerende evalueres efter følgende kriterier:

Forberedelse:

Skriftligt oplæg for sessionen, som identificerer klientbehov; forslag til struktur for og aktiviteter i sessionen;

I sessionen skal den studerende:

- demonstrere evne til at strukturere en session og give klare instruktioner (hvor de erpassende)
- demonstrere evne til at gøre brug af sine musikalske færdigheder i sessionen
- demonstrere evne til at gøre brug af sin terapeutiske kunnen i sessionen
- demonstrere evne til at rumme (containe) klienternes behov i sessionen

Ved feedback bagefter skal den studerende:

- demonstrere evne til at genkalde sig og rapportere begivenheder (musikalsk og andre) fra sessionen
- demonstrere evne til at forstå og rapportere, hvad klienterne fik ud af sessionen

KRAV TIL DEN STUDERENDE

Omfang og forventning

Modulet er på i alt 5 ECTS, hvilket svarer til omkring 135 timers arbejde for den studerende. Det forventes at den studerende bruger ca. 50 timer til undervisning (inkl. forberedelse til vejledning samt rollespil), 50 timer til læsning af pensum, samt 35 timers til planlægning af egen session (sammen med medstuderende).

- Alle studerende forventes at forberede sig til hver undervisningsgang ved at læse udvalgt baggrundsmateriale om de klientgrupper, der behandles fra gang til gang - for at få en klar forståelse af årsager, patologi og generel funktion og tilstand.
 - Studerende, som varetager rollen som terapeuter, planlægger og forbereder en terapisesession med vejledning og skal forberede relevant musikalsk materiale til gruppesessionerne. De studerende skal klargøre lokalet før sessionen og styre terapisesessionen.
- Alle studerende forventes at deltage aktivt i undervisningen og indgå i feedbackdiskussioner mellem de studerende
- Alle studerende/holdet forventes løbende at give underviseren feedback med henblik på at optimere udbyttet af undervisningen
- Den studerende forventes løbende at reflektere over egne musikalske og kliniske ressourcer og potentialer og nedskrive disse i forbindelse med porteføljearbejdet
- Det forventes at den studerende bruger sine improvisationsfærdigheder i uddannelsens andre terapirettede kurser, samt i sit selvudviklingsarbejde.
- Den studerende skal udvikle sine improvisationsfærdigheder indenfor de nævnte områder med fokus på anvendelse i klinisk praksis.
- Ved modulets afslutning skal den studerende lave en skriftlig evaluering ved hjælp af de evalueringsmetoder og -redskaber, studienævnet ønsker anvendt (pt. Semesterevaluering med SurveyXact)

Studerendes færdigheder og proces:

Adskillige processer foregår i hver session:

Studerende, der er terapeuter:

Den studerende, der er i rollen som musikterapeut, udvikler musikalske, terapeutiske, kreative, gruppeledelsesfærdigheder samt færdigheder i observation. Studenterterapeuten skal arbejde sammen med en klientgruppe, som udgøres af medstuderende. Studenterterapeutens eventuelle vanskeligheder med at opbygge relationer til sine 'klienter' bliver derfor eksponerede i gruppen, hvilket gør det vanskeligere at være terapeut i denne situation end at være klient. Den studerende får vejledning før sessionen for at kunne planlægge og forberede sig til hver gruppesession.

Studerende, der er klienter

De studerende, der skal agere klienter, indgår i klientrollen med forskellige dysfunktioner, sygdomme og handicaps, samtidig med at de prøver at udforske, hvordan sådanne klienter ville handle og agere i musikterapisessioner. Dette er en meget vanskelig rolle og kræver en stor indlevelsesevne og tillid både til studenterterapeuten, gruppen og underviseren.

Studerende, der er observatører

Observatørerne har en bestemt rolle i hver session. De skal tage omhyggelige noter vedr. de musikalske interaktioner, der foregår i sessionen, vedr. den måde hvorpå terapeuterne præsenterer og arbejder med klientgruppen på et musikalsk niveau og også et interaktivt, personligt niveau, samt vedr. den måde, som klienterne reagerer på. Alle aspekter i gruppeprocessen skal observeres, og i feedbacksessionen spiller observatørerne en vigtig rolle ved at give et objektivt overblik over, hvad der skete.

LITTERATUR

Bonde (Red). (2014). Musikterapi - teori – uddannelse – praksis – forskning. Hans Reitzels Forlag:

Hannibal, N., & Jacobsen, S. L. (2022). Clinical Group Music Therapy Skills (CGMS). I I. N. Pedersen, C. Lindvang, & B. D. Beck (red.), *Tuning the Therapist: A Training Model to Tune the Therapist* Jessica Kingsley Publishers.

Wigram, T. (1996). 'From theory to practice: Role playing clients as an experiential technique to develop music therapy skills with advanced level music therapy students.' Paper to the 8th World Conference of Music Therapy, Hamburg, Germany.

Wigram, T. (1996). Becoming clients - role playing a clinical situation as an experiential technique in the training of advanced level music therapy students. In: I.N. Pedersen & L. O. Bonde (Eds); *Music therapy within multi-disciplinary teams. Proceedings of the 3rd European Music Therapy Conference*. Aalborg Universitetsforlag.

Øvrig litteratur om metoder, målgrupper og musikterapi-teori anvendes i forhold til målgruppebeskrivelser.